

Dosarul nr. 2ra-603/21

Prima instanță - (Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender) jud: A. Bogdan
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Panov, V Cotorobai, L. Pruteanu

ÎNCHEIERE

7 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat
Întreprinderea pentru silvicultură „Tighina”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de
Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru silvicultură „Tighina” împotriva lui Ion
Cebotarenco cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 9 ianuarie 2019, ÎS „Tighina” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ion Cebotarenco, prin care a solicitat încasarea sumei de 71 884,26 de
lei cu titlu de prejudiciu material și a taxei de stat achitate.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, pârâtul a fost salariat al întreprinderii
reclamante, ultima funcție deținută de către el fiind funcția de inginer silvic șef al ÎS
„Tighina”, din care a fost eliberat prin ordinul nr.87-SP din 26.02.2018.

În cadrul activității de muncă a pârâtului în cadrul ÎS „Tighina” s-a stabilit
responsabilitatea acestuia în cauzarea prejudiciului material întreprinderii în
proporții mari, în sumă de 71 884,26 de lei.

Prin ordinul ÎS „Tighina” nr.267 din 21.12.2017 „Cu privire la verificarea
datelor difuzate în mass media” a fost intentată o anchetă de serviciu. În cadrul
verificării informației s-a adeverit faptul că pârâtul se folosea de automobilul de
serviciu al ÎS „Tighina” în scop personal.

Automobilul menționat era utilizat de pârât pentru a se deplasa de la serviciu la
domiciliu său în mun. Chișinău tur-retur. Mai mult decât atât, automobilul era
utilizat de pârât și în alte scopuri personale, inclusiv în zilele de sărbătoare și de
odihnă, în zilele de concediu, în zilele când pârâtul se afla în concediu medical.

În urma controlului efectuat referitor la exploatarea automobilului ÎS „Tighina”
sa constatat că în perioada 22.12.2016 (din momentul procurării automobilului) până

la data de 11.09.2017, automobilul dat s-a aflat numai în gestiunea pârâtului, în virtutea funcției deținute de către acesta.

Conform datelor din registrul ținut de angajații de pază ai ÎS „Tighina”, în perioada 22.12.2016 – 11.09.2017 automobilul a fost parcat pe timp de noapte pe teritoriul întreprinderii și predat sub pază paznicilor conform ordinului ÎS „Tighina” nr. 188 din 30 septembrie 2015, doar pentru următoarele perioade de timp: 31.12.2016 – 03.01.2017; 07.01.2017; 14.01.2017 – 16.01.2017; 28.01.2017 – 30.01.2017; 11.02.2017 – 17.02.2017; 19.02.2017 – 20.02.2017; 04.03.2017; 06.03.2017 – 08.03.2017; 16.04.2014; 29.06.2017 – 30.06.2017; 01.07.2017 – 06.07.2017; 11.09.2017.

S-a invocat că, în perioadele de timp sau dați nereflectate mai sus automobilul nu a fost parcat pe timp de noapte pe teritoriul întreprinderii, fiind utilizat de către pârât în mod arbitrar și în interese personale.

Faptul utilizării automobilului de către pârât în zilele de odihnă și/sau sărbătoare se confirmă suplimentar prin răspunsurile emise de Inspectoratul de Poliție Bender nr.9/6103 din 30.11.2017 și nr.9/6104 din 30.11.2017, precum și prin răspunsul nr.19006 din 19.12.2017 al Direcției de Poliție Chișinău din care rezultă că, la data de 25.03.2017 (sâmbătă) ora 13:14 în mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 60, pârâtului, care conducea automobilul ÎS „Tighina” i-a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție prevăzută de art.240 alin. (1) Cod contravențional; iar la data de 09.05.2017 (zi de sărbătoare nelucrătoare), ora 15:20 în mun. Chișinău, str. Mihai Sadoveanu, 9, automobilul întreprinderii a fost implicat într-un accident rutier produs din vina conducătorului auto a automobilului Mercedes-Benz. La documentarea cazului contravențional în calitate de posesorul automobilului ÎS „Tighina” a participat pârâtul Ion Cebotarenco.

Pornindu-se de la faptul că pârâtul locuia în mun. Chișinău, sectorul Ciocana, str. Mihai Sadoveanu, 11/1, ap.30 în cadrul anchetei de serviciu s-a efectuat următorul calcul: din data de 22.12.2016 (momentul procurării automobilului) și până la data de 11.09.2017 (momentul plecării pârâtului în concediu) au fost 180 zile lucrătoare, dintre care pârâtul a fost prezent la serviciu 166 zile. Întrucât pârâtul utiliza automobilul de serviciu sus-indicat pentru deplasarea personală de la domiciliul faptic (mun. Chișinău) la serviciu (mun. Bender), rezultă că timp de 166 zile acesta a circulat pe itinerarul sus-menționat tur-retur. Ținând cont de faptul că distanța tur-retur de la mun. Chișinău până la mun. Bender este de cca 120 km, rezultă că pârâtul a exploatat automobilul de serviciu utilizând combustibilul achitat de ÎS „Tighina” pentru deplasare personală de la domiciliu până la serviciu și înapoi, parcurgând în total distanța de 19 920 de km.

Din informația colectată se adeverește faptul că pârâtul folosea automobilul de serviciu în interes personal inclusiv și în zilele de odihnă și de sărbătoare, când se afla în concediul medical și chiar când se afla în concediu, în zile libere, din calculul efectuat fiind stabilite 72 zile de odihnă.

La 15.09.2017 automobilul ÎS „Tighina” avea parcurs 22 152 de km, prin urmare 5 232 de km au fost parcurse de către pârât în perioada acestor 72 zile de odihnă, în interes personal.

Potrivit datelor contabile, automobilul întreprinderii pentru perioada 22.12.2016-31.12.2016 a fost alimentat din contul ÎS „Tighina” cu 196,26 litre de motorină, iar pentru perioada 01.01.2017-11.09.2017, cu 2 029 litre de motorină.

În urma utilizării pentru perioada 22.11.2016-11.09.2017 de către pârât în interesele personale a automobilului, alimentat cu combustibil din contul întreprinderii, ÎS „Tighina” i-a fost cauzat prejudiciu material în suma totală de 71 884,26 de lei, după cum urmează: suma de 1 950,53 lei – costul a 196,26 litre de motorină achitat de întreprindere pentru alimentarea automobilului Dacia Duster în perioada 22.12.2016 – 31.12.2016; suma de 30 018,30 lei – costul a 2 029 litre de motorină achitat de întreprindere pentru alimentarea automobilului în perioada 22.12.2016 – 11.09.2017; suma de 3 261,00 lei – costul integral al deservirii tehnice a automobilului la survenirea parcursului de 15 000 km, achitată de întreprindere conform facturii seria/nr. AAB 0705151 din 24.05.2017 eliberată de SA „DAAC Hermes”; suma de 3 113,95 lei- costul parțial al deservirii tehnice a automobilului la survenirea parcursului de 30 000 km, achitată de întreprindere conform facturii seria/nr. AAB 5751513 din 22.11.2017 eliberată de SA „DAAC Hermes”; suma de 33 540,48 lei -uzura automobilului în perioada 22.12.2016 – 11.09.2017, potrivit datelor ÎS „Tighina”.

Prin somația nr. 629 din 23.08.2018 expediată în adresa pârâtului conform vizei de reședință și somația nr.630 din 23.08.2018 expediată la domiciliul pârâtului, întreprinderea reclamantă a solicitat achitarea benevolă a prejudiciului cauzat în suma de 71 884, 26 de lei până la data de 07.09.2018, însă somațiile date au fost ignorate de către pârât.

Prin încheierea din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender, a fost respinsă cererea înaintată de avocatul Eugeniu Glușenco în interesele pârâtului Ion Cebotarenco, cu privire la excepția de tardivitate, în cadrul acțiunii înaintată de ÎS „Tighina” împotriva lui Ion Cebotarenco, cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, cu continuarea examinării cauzei.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender, cererea de chemare în judecată înaintată de ÎS „Tighina” împotriva lui Ion Cebotarenco cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la ÎS „Tighina” în beneficiul lui Ion Cebotarenco, suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, cererea înaintată din partea pârâtului privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, s-a respins ca neîntemeiată.

La 16 ianuarie 2020, ÎS „Tighina” a contestat cu apel hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de ÎS „Tighina” și s-a menținut hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender.

În motivarea soluției emise, instanța de apel a conchis că, din materialul probator anexat la dosar, nu s-a dovedit faptul că pârâtul Ion Cebotarenco, fiind în funcția de inginer silvic șef, a folosit autovehiculul de serviciu al întreprinderii în interes personal, cauzând ÎS „Tighina” anume prejudiciul de 71 884,26 lei.

La 26 februarie 2021, ÎS „Tighina” a declarat recurs împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, concluziile instanței, expuse în decizie, sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei și se datorează aprecierii arbitrare a probatoriului administrat, precum și în temeiul prevederilor art. 432 alin. (2) lit. a), c) din Codul de procedură civilă, instanța a încălcat legea materială prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și/sau prin interpretarea eronată a legii.

La concret, a susținut că la soluționarea cauzei, instanțele nu au ținut cont de faptul că pe baza probatoriului administrat la dosar rezultă atât faptul utilizării de către intimat a automobilului de serviciu în scopuri personale, cât și mărimea prejudiciului material cauzat prin utilizarea automobilului.

Instanțele ierarhic inferioare de judecată au trecut cu vedere totalitatea probelor prezentate de ÎS „Tighina” care confirmă pretențiile din acțiune, și, totodată, au considerat ca fiind dovedite mai multe circumstanțe ale cazului care se bazează doar pe afirmațiile declarative ale lui Ion Cebotarenco.

Totodată, instanțele au omis să aplice la caz prevederile art. 333 alin. (1) și (3) din Codul muncii și prevederile art. 14 alin. (1) și (2), art. 1398 alin. (1), art. 1416 din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019) și să se expună motivat din ce cauza aceste prevederi legale nu sunt aplicabile cazului.

La fel, consideră că instanțele de judecată au interpretat eronat prevederile art. 342 și 344 din Codul muncii, care reglementează repararea prejudiciului material în cadrul raporturilor de muncă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că decizia integrală a instanței de apel a fost expediată întreprinderii recurente, prin intermediul poștei, la 17 decembrie 2020, însă dovada legală de recepționarea lipsește. Totodată, în cererea de recurs s-a menționat că aceasta a fost recepționată de reprezentantul ÎS „Tighina” la 29 decembrie 2020.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul depus la 26 februarie 2021, este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului cererea de recurs, informându-l despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Însă până la data examinării admisibilității cererii de recurs, Ion Cebotarenco nu a depus referință, prin care să-și exprime poziția.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea

Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmers împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de ÎS „Tighina” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru silvicultură „Tighina”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari